

“Bir ovuc torpaq da vətəndi...”

Hal-hazırda doğulub boya-başa çatdığı doğma İsmayilli rayonundan çox-çox uzaqlarda – dost ölkə olan İsraildə yaşayıb-yaradan şair Vaqif Əliyevin “Ölməyə qoymayaq ilk məhəbbəti” adlı şeirlər kitabını oxuyarkən yeni nəşrə maraqlı ön söz yazan professor, Dövlət mükafatı laureatı N Şəmsizadənin bir fikri mənim qənaətimlə həmahəng oldu ki, doğrudan da onun şeirlərinin dil aydınlığına, təbii səslənişinə uzun illərin vətən ayrılığı heç bir kölgə salmayıb.

Doğma dilde yazdığı şeirlərin tanış nəfəsi onu heç bir yanlışlığa aparmayıb. Hər bir əli qələm tutan söz adamı, ya elə sadə bir vətəndaş, eyni zamanda dünyadaş kimi Vaqif Əliyev də gözəl bir istəyin dilmancıdır ki, dünyaya hər gələnin günü xoş olsun, heç kəs ömrünü çətinliklər içində keçirməsin, həmişə dünyada sülh, əmin-amanlıq yaşansın, insanlar sevincək olsun.

Ön sözdə də deyildiyi kimi, Vaqif Əliyevin şeirlərinin az qala hər misrasından bənövşə kimi kövrək, həyalı, öz ilkinliyinə vəfali bir körpə təbəssümü boylanır. Elə bil şair az qala hər misrasından, hər sətirdən boylanıb deyir ki, “Zərif kəpənəyəm, çıxmışam yola, sən Allah, toxunma qanadlarıma” (Qərib Mehdi).

Vaqifin şair təbəssümü bütün məqamlarda oxucunu dəfəlonmaz bir qüvvəylə özünə doğru çəkir, onunla əbədi bir an həmsöhbət olur. Şair məhz bu şeirlərin şirin dili ilə uzaq İsraildə doğma Azərbaycan, eləcə də İsmayilli rayonu, əsrarəngiz Lahıc, Basqal kəndləri, baş şəhərimiz Bakı haqqında, ölkəmizin bənzərsiz təbiət gözəllikləri barəsində unudulmaz xatirələrini dilə gətirir, bu səmimi misraların aralıqlığı ilə özümüzü özümüzə bir daha tanıdır. “Səni duymaq üçün vətən torpağı, qoy-nundan kənara çıxmıyıq” həqiqəti

ti Vaqif Əliyevin yeni şeirlər kitabının bütün mahiyyətini özündə ehtiva edir. Ön söz müəllifi dərin bir səmimiyyətlə qeyd edir ki, Vaqif Əliyev uzaq və dost İsraildə Azərbaycan dilində yazıb-yaratması, Azərbaycan ədəbiyyatını, mədəniyyətini təmənnaş olaraq təbliğ etməsi ilə xoşbəxtdir.

Vaqif Əliyev şəxsi məziyyətləri və səmimi şeirləri ilə bir vaxt doğulub boya-başa çatdığı İsmayilli torpağının bənzərsiz özəlliklərini döndə-döndə ifadə edir. O, öz doğulduğu torpağa bənzəyir. V Əliyevin bütövlükdə öz şeirlərindən görünə bil-məsi çox dəqiq ədəbiyyatşünas-tənqidçi qənaətidir. Onun şeirləri hər bir Azərbaycan insanını bir bayrağın altında birləşməyə, bir amal uğrunda mübarizə aparmağa səsləyir, günümüzün, ayımızın uğurlu olmasını diləyir. İnsanın nə əkərsə onu biçməsi həqiqəti Vaqifin şeirlərinin bətnindən ilmə-ilmə keçir. Tək qanadla hər hansı quşun uçmaq istəyinin bir xəyal olması həqiqəti Vaqifin misralarının ayrı-ayrı məqamlarından özünü bütün dünyagörmüşlüyü ilə göstərir. Vaqif ilk növbədə müşahidələrinin, təmənnasızlığının şairidir. Torpaqdan güc alanın daim ucalması reallığı Vaqifin şeirlərinin boynuna biçilib.

Kitaba yazılan qısa və maraqlı ön sözdə misal çəkilən şeirdə oxuyuruq: “Gözəlləşər dünyamız – qızlar bənövşə olsa” deyimi, müşahidəsi ilə ömür, həyat və sevgi arası düşüncələrimizə ortaqlıq olan Vaqif Əliyevin poetik yaddaşı yaşanmış xatirələrə, bu xatirələrin bir-başla bağlı olduğu boynubükük bənövşələrə, axar suya bənzər yar baxışına, milli adət-ənənələrə çox simsar, doğmaların doğmasıdır”.

Dünyanın tərsinə gedən işlərinə yenilməz şair-vətəndaş etirazını mə-

qamında bildirməyi bacaran bir qələm adamı kimi Vaqif Əliyev öz şeirlərində insanlığın mənəvi kamilliyə aparan yolunu sonsuz bir ehtiramla vəsf edir. Birmənalı olaraq bildirir ki, vətən, yurd sevgisi hər bir insanın qəlbində əsl vətəndaşlıq meyarı olmalıdır. İnkişafının, sosial problemlərinin hər məqamında öz övladını, vətəndaşını səsləyən vətən torpağının hər bir qarışı Vaqifin şeirlərində əziz-əziz tərənnüm olunur. O, qürbətə çəkilən vətən qəmini bütün həsrətlərin başı, üstünü hesab edir.

V.Əliyev balaca, kiçikyaşlı oxucuları da unutmur. Uşaq şeirlərinin başlıca məziyyəti ondan ibarətdir ki, o, kiçik yaşlı oxucuların öz dili ilə danışmağı bacarır. Uşaq şeirlərində onun dili son dərəcə yığcam, lakonik və sadə-

dir. İlk növbədə də bu şeirlər uşaqlar üçün anlaşılqı və yaddaqalandır:

Məsələn, dəcəl Dadaşın dəcəlliyini V.Əliyev bu cür, xüsusi bir oynaqlıq və yaddaqalanlıqla oxucuya çatdırır:

*Dəcəl Dadaş
Dəmir damı daşladı.
Demək Dadaş
Dəliliyə başladı...*

Və yaxud:

*Qara qarı yumrulayıb
Qarşısındakı qardaşına
qar atdı.
Qardaşı da qamarlayıb
qarla onun
üz-gözünü qaraltdı.*

Bir başqa nümunəyə nəzər salaq:

*Qulu qara qazanı
qalayçıya gətirdi.
Qalayçı da qalayıyla
O qazanın
qarasını itirdi.*

Göründüyü kimi, V.Əliyev öz şair müşahidəsi və orijinal deyim tərzilə baş-başla yazıb-yaratmaqdadır. O, doğma yerləri səmimi bir etirafla “hər gecə yuxuda görüşürük biz” deyə yad edir, anır və bu həsrətini şeirin dili ovutmağa can atır. “Mənimçün ayrılıq ölüm-dən bəter” qəmini xüsusi bir şair ovqatı ilə yaşayır. Şair dotsu Musa Ələkbərliyə xitabən yazır:

*Bu gələn həmin cığır,
Yol da ki, həmin yolsa...
Deyirəm ki, ay Musa,
Gözəlləşər dünyamız
Qızlar bənövşə olsa...*

Təkcə qızların yox, bu qloballaşan, get-gedə iqtisadi dəyərləri, mənəvi dəyərlərini üstələyən dünyamızda hər kəs bir bənövşə boyunca kövrəkləşsə, gözəllik, vəfa, tarix önündə titrək nənəyə dönsə, dünyamız daha gözəl olar. İlk məhəbbəti ölməyə qoymayanların dünyası məhz bu mənəvi titrəyişdən, həzinlikdən keçir. Elə Vaqif Əliyev də bunları yazır.

Dayandur Sevgin

25 iyul 2015

WWW.KASPI.AZ